

ผลของการเตรียมมารดา ก่อนเข้าเยี่ยมทารกคลอดก่อนกำหนดครั้งแรก
โดยการให้ข้อมูลแบบรูปธรรม-ปรนัย ต่อความวิตกกังวลของมารดา

นางสาว ชลลดา จงสมจิตต์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาพยาบาลศาสตร์
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2553
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE EFFECT OF MATERNAL PREPARATION FOR PREMATURE INFANT FIRST VISIT
WITH CONCRETE-OBJECTIVE INFORMATION ON MATERNAL ANXIETY

Miss Chollada Jongsomjitt

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in Nursing Science

Faculty of Nursing

Chulalongkorn University

Academic Year 2010

Copyright of Chulalongkorn University

530642

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ผลของการเตรียมมารดา ก่อนเข้าเยี่ยมทารกคลอดก่อน
กำหนดครั้งแรกโดยการให้ข้อมูลแบบรูปธรรม-ปรนัย
ต่อความวิตกกังวลของมารดา

โดย

นางสาว ชลลดา จงสมจิตต์

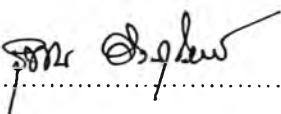
สาขาวิชา

พยาบาลศาสตร์

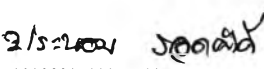
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

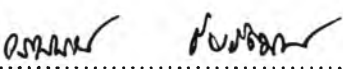
รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ ชัยวัฒน์

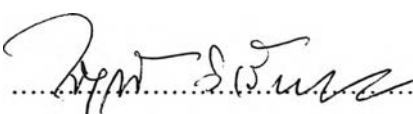
คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร้อยตำรวจเอกหญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ ชัยวัฒน์)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไช้มุกข์ วิเชียรเจริญ)

ชลลดา จงสมจิตต์ : ผลของการเตรียมมารดา ก่อนเข้าเยี่ยมทารกคลอดก่อนกำหนด ครั้งแรกโดยการให้ข้อมูลแบบรูปธรรม-ปรัณัย ต่อความวิตกกังวลของมารดา. (THE EFFECT OF MATERNAL PREPARATION FOR PREMATURE INFANT FIRST VISIT WITH CONCRETE-OBJECTIVE INFORMATION ON MATERNAL ANXIETY) อ. ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : รศ.ดร. วราภรณ์ ชัยวัฒน์, 186 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการเตรียมมารดา ก่อนเข้าเยี่ยมทารกคลอดก่อนกำหนดครั้งแรกโดยการให้ข้อมูลแบบรูปธรรม-ปรัณัย ต่อความวิตกกังวลของมารดา กลุ่มตัวอย่าง คือ มารดาทารกคลอดก่อนกำหนดที่บุตรเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกคลอดก่อนกำหนด จำนวน 36 คน สุ่มเข้ากลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองโดยวิธีการจับฉลาก และจับคู่ (Matched pair) ด้วยการรักษาที่ทารกได้รับ กลุ่มทดลองได้รับการเตรียมก่อนเข้าเยี่ยมทารกคลอดก่อนกำหนดครั้งแรกโดยการให้ข้อมูลแบบรูปธรรม-ปรัณัย ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่มารดาต้องเผชิญในการเข้าเยี่ยมบุตรจากการรับรู้ทางประสาทสัมผัส ข้อมูลที่เกิดขึ้นตามลำดับเหตุการณ์ ข้อมูลที่อธิบายถึงสภาพแวดล้อมและบุคลากรในหอผู้ป่วย และข้อมูลที่บอกถึงสาเหตุของการรับรู้ทางประสาทสัมผัสนั้น เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการวัดความวิตกกังวลของมารดาด้วยแบบวัดความวิตกกังวลขณะเผชิญของ Spielberger ฉบับแปลเป็นภาษาไทย และวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ANCOVA โดยใช้ความวิตกกังวลของมารดา ก่อนเข้าเยี่ยมบุตรเป็นตัวแปรร่วม

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความวิตกกังวลขณะเยี่ยมทารกคลอดก่อนกำหนดครั้งแรกของมารดา กลุ่มที่ได้รับการเตรียมก่อนเข้าเยี่ยมทารกคลอดก่อนกำหนดโดยการให้ข้อมูลแบบรูปธรรม-ปรัณัย ต่ำกว่ากลุ่มที่ได้รับพยาบาลตามปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สาขาวิชา.....พยาบาลศาสตร์
ปีการศึกษา.....2553.....

ลายมือชื่อนิสิต.....ชลลดา จงสมจิตต์.....
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก.....วราภรณ์ ชัยวัฒน์.....

5177562636 : MAJOR NURSING SCIENCE

KEYWORDS : ANXIETY / CONCRETE-OBJECTIVE INFORMATION / MATERNAL PREPARATION FOR PREMATURE INFANT

CHOLLADA JONGSOMJITT: THE EFFECT OF MATERNAL PREPARATION FOR PREMATURE INFANT FIRST VISIT WITH CONCRETE-OBJECTIVE INFORMATION ON MATERNAL ANXIETY. ADVISOR: ASSOC PROF. WARAPORN CHAIYAWAT, D.N.S., 186 pp.

The purpose of this quasi-experimental research was to study the effect of maternal preparation for premature infant first visit with concrete-objective information on maternal anxiety. Subjects were 36 mothers of premature infants randomly assigned to an experimental and a control group, and matched pair by the treatment infants received. Mothers in the experimental group received the preparation for premature infant first visit with concrete-objective information. The information included the physical sensations and symptoms that occurred, temporal characteristics, environmental features, and causes of sensation, symptom, and experiences. Anxiety of both groups was measured by Spielberger's STAI Form Y-1 (Thai version). Data were analyzed by Analysis of Covariance (ANCOVA) with pre-test score as a covariate.

It was found that the anxiety during premature infant first visit of mothers who received the preparation with concrete-objective information was significantly lower than that of mothers receiving routine nursing, at the level of .05.

Field of Study : Nursing Science Student's Signature Chollada Jongsomjitt
Academic Year : 2010 Advisor's Signature Warapan Chaiyawat

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาและการเอาใจใส่เป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร. วราภรณ์ ชัยวัฒน์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และให้คำแนะนำในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความรัก ความเมตตา และความเอาใจใส่ในทุกขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประนอม รอดคำดี ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และ รองศาสตราจารย์ ดร. ไช้มุกข์ วิเชียรเจริญ กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณา ให้ความรู้ ข้อคิดเห็น และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการปรับปรุงแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้เสร็จโดย สมบูรณ์ ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงและพัฒนา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้เหมาะสมและมีคุณภาพ

ขอกราบขอบพระคุณ คุณบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล หัวหน้าหอผู้ป่วย พยาบาลหอผู้ป่วยสูติกรรมหลังคลอด และหอผู้ป่วยทารก คลอดก่อนกำหนด ที่ให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี ขอขอบคุณมารดาทารก คลอดก่อนกำหนดที่เข้าร่วมการวิจัย ตลอดจนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการวิจัย ขอขอบคุณ ผู้ช่วยวิจัยทั้งสองท่านที่คอยช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานที่หอผู้ป่วย บำบัดวิกฤตทารกแรกเกิดทุกคน ที่เป็นกำลังใจ คอยช่วยเหลือและสนับสนุนในเรื่องของเวลาใน การทำงานเป็นอย่างดี รวมไปถึงกำลังใจจากทุกๆ ท่านที่มีอาจเอ่ยนามทั้งหมดได้

สุดท้ายนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดามารดาผู้ให้กำเนิด ที่คอยเป็นกำลังใจในยาม ที่ท้อแท้ เหน็ดเหนื่อย คอยช่วยเหลือ สนับสนุน อบรมและสั่งสอนให้ผู้วิจัยกล้าคิด กล้าแสดงออก ในสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม สอนให้มีความเพียรพยายามและสามารถเผชิญกับอุปสรรคต่างๆ ได้ เป็นอย่างดี ความดีและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญแผนภูมิ.....	ญ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
คำถามการวิจัย.....	7
แนวเหตุผลและสมมุติฐาน.....	7
สมมุติฐานการวิจัย.....	9
ขอบเขตการวิจัย.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	9
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	11
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	12
1 ทารกคลอดก่อนกำหนดที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยทารกคลอดก่อนกำหนด..	13
2 ความวิตกกังวล.....	24
3 ทฤษฎีการควบคุมตนเอง.....	38
4 การเตรียมมารดา ก่อนเข้าเยี่ยมทารกคลอดก่อนกำหนดครั้งแรกโดยการให้ ข้อมูลแบบรูปธรรม-ปรนัย.....	41
5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	44
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	50
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	50

บทที่	หน้า
การคัดเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	54
ขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย.....	59
การพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง.....	63
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการวิจัย.....	72
อภิปรายผลการวิจัย.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	80
รายการอ้างอิง.....	82
ภาคผนวก.....	93
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	94
ภาคผนวก ข จดหมายเรียนเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ จดหมายขอความร่วมมือในการ ทดลองใช้เครื่องมือวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย.....	96
ภาคผนวก ค เอกสารการพิจารณาจริยธรรมเอกสารการพิทักษ์สิทธิกลุ่มตัวอย่าง	103
ภาคผนวก ง ตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้การวิจัย.....	112
ภาคผนวก จ ตารางการวิเคราะห์ข้อมูลเพิ่มเติม.....	182
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	186

สารบัญญัตราสาร

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนและร้อยละของข้อมูลส่วนบุคคลของมารดาทารกคลอดก่อนกำหนด ทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง โดยจำแนกตามอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ของครอบครัว การรักษาที่ทารกได้รับ และน้ำหนักแรกเกิดของบุตร.....	52
2	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และคะแนนความวิตกกังวล ของมารดา ทารกคลอดก่อนกำหนด ก่อนและขณะเข้าเยี่ยมทารกคลอดก่อนกำหนดใน ครั้งแรก ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	67
3	การเปรียบเทียบคะแนนความวิตกกังวลขณะเยี่ยมทารกคลอดก่อนกำหนด เป็นครั้งแรกของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองด้วยสถิติทดสอบความ แปรปรวนร่วม (Analysis of Covariance : ANCOVA) โดยมีคะแนนความ วิตกกังวลก่อนเยี่ยมทารกคลอดก่อนกำหนดเป็นตัวแปรร่วม.....	69
4	ตารางการทดสอบคะแนนความวิตกกังวลของมารดาในการแจกแจงแบบปกติ.	183
5	ตารางทดสอบความแปรปรวนของประชากร.....	184
6	ตารางทดสอบความสัมพันธ์แบบเส้นตรงและความเท่ากันของ Slope เส้นตรง	184
7	ตารางการวิเคราะห์ด้วย ANCOVA.....	185

สารบัญแผนภูมิ

ภาพประกอบที่		หน้า
1	รูปแผนผังแสดงทฤษฎีการควบคุมตนเอง (Self-Regulation Theory) ของ Johnson (1997).....	39
2	กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	49
3	ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง.....	65